



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o kasačních stížnostech žalobce a ustanovené advokátky žalobce Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 1. 2009, č. j. 3 Cad 5/2006 - 76,

takto:

- I.** Kasační stížnosti **se zamítají.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 10. 1. 2009, č. j. 3 Cad 5/2006 - 76, byla zástupkyně žalobce pro řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí městského soudu ze dne 1. 10. 2008, č. j. 3 Cad 5/2006 - 51, kterým bylo odmítnuto podání žalobce ve věci návrhu na zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2006, č. j. 2006/2245 - 212, ustanovena Mgr. Dagmar Rezková Dřímálová, advokátka, se sídlem Muchova 223/9, Praha 6.

Proti tomuto usnesení podala ustanovená zástupkyně Mgr. Dagmar Rezková Dřímálová (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost. V podání ze dne 27. 1. 2009 adresovaném Městskému soudu v Praze, které bylo tomuto soudu městskému doručeno 28. 1. 2009, žádá, aby její ustanovení zástupkyně žalobce bylo zrušeno podle § 20 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném znění. Stěžovatelka uvádí, že žalobci byla jako zástupkyně ustanovena i v jiných právních věcech, kdy žalobce s ní ve většině případů odmítl jakkoliv komunikovat, zpravidla nereagoval ani na její dopisy a pokud reagoval, tak obsah jeho písemností byl svým způsobem vyhrožující. V této souvislosti odkazuje na věc vedenou u městského soudu pod sp. zn. 1 Cad 50/2005, ve které byla rovněž ustanovena témuž žalobci zástupkyně a dokládá kopii dopisu od žalobce ze dne 8. 4. 2008, v němž jmenovaný uvádí, že ji jako zástupkyni odmítá, že jej tedy nezastupuje, má požádat soud o zrušení povinnosti právního zastupování,

neboť v této i ostatních právních věcech žalobce zastupuje JUDr. Vít Vohánka. Zároveň žalobce uvádí, že bude-li jednáno proti jeho osobě a on tak bude poškozen, podá proti advokátce žalobu na ochranu osobnosti. S odkazem na uváděné skutečnosti v dopise žalobce ze dne 8. 4. 2008 se ustanovená advokátka pro řízení ve věci sp. zn. 3 Cad 5/2006 domnívá, že je takto naplněno ustanovení § 20 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném znění, kdy pocítuje, že žalobce nemá ke své zástupkyni důvěru a zároveň neposkytuje potřebnou součinnost, aby mohly být účinně hájeny jeho zájmy a práva.

V zákonné lhůtě rovněž podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost téměř nečitelného obsahu, v níž nesouhlasí s ustanovením advokátky Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové, a žádá zrušení usnesení krajského soudu, které napadl kasační stížností. Současně žádá, aby mu byl ustanoven advokát JUDr. Vít Vohánka.

Kasační stížnosti stěžovatelé opírají, jak lze dovodit z obsahu jejich podání, o důvod vymezený v ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatelé proto navrhují, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze zrušil.

Vyjádření žalovaného ke kasačním stížnostem nebylo podáno.

Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu přezkoumal v souladu s ust. § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelé uplatnili ve svých kasačních stížnostech. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnosti nejsou důvodné.

O kasačních stížnostech Nejvyšší správní soud usoudil následovně:

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Smyslem tohoto ustanovení je poskytnutí faktické a odborně fundované ochrany práv osobě, která by jinak měla být osvobozena od soudních poplatků a u níž je takové ochrany třeba, jinak měla být osvobozena od soudních poplatků a u níž je takové ochrany třeba, neboť jen tak lze v kvalifikovaných případech (za splnění § 35 odst. 8 s. ř. s.) dosátn zásadě rovnosti, jež se promítá v zákonem výslovně vyjádřené zásadě rovného postavení účastníků podle § 36 odst. 1 s. ř. s. Má-li být tímto ustanovením založeno konkrétní subjektivní právo stěžovatele na odborné zastoupení osobou s právníkym vzděláním v řízení před soudem, pak toto právo je toliko právem na zástupce, jímž může být i advokát, nikoli však právem na konkrétního zástupce, kterého osoba navrhuje ustanovení zástupce ve svém návrhu označuje.

V daném případě městský soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že byly splněny podmínky shora citovaného § 35 odst. 8 s. ř. s., a proto soud rozhodl o ustanovení advokátky Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové, a nikoliv stěžovatelem požadovaného JUDr. Víta Vohánku, advokáta, se sídlem v Praze.

Na výše uvedeném závěru pak nemůže nic změnit ani skutečnost, že stěžovatelka ke svému ustanovení zástupkyni namítá, že žalobci byla jako zástupkyně ustanovena i v jiných právních věcech, kdy žalobce s ní ve většině případů odmítl jakkoliv komunikovat, zpravidla nereagoval ani na její dopisy a pokud reagoval, tak obsah jeho písemností byl svým způsobem vyhrožující a v této souvislosti odkazuje na věc vedenou u městského soudu

pod sp. zn. 1 Cad 50/2005, v níž byla rovněž ustanovena témuž žalobci zástupkyní a následně na základě své žádosti zproštěna povinnosti v této věci žalobce zastupovat.

Předpokladem úspěšné kasační stížnosti je prokazatelné pochybení ze strany městského soudu při posuzování žádosti žalobce o ustanovení zástupce pro řízení. V daném případě však nelze v tomto směru soudu cokoli vytknout. Soud není povinen preventivně zjišťovat, zda ustanovená advokátka považuje narušení důvěry ze strany stěžovatele, což bylo důvodem zproštění zastupování v odkazované právní věci sp. zn. 1 Cad 50/2005, za důvod pro své neustanovení zástupkyní žalobce v souzené věci sp. zn. 3 Cad 5/2006; takovouto povinnost soudu nelze dovodit. Advokát je oprávněn odmítnout poskytnutí právních služeb jen z důvodů, které jsou taxativně uvedeny v § 18 až § 20 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění zákona č. 21/1999 Sb.

Nejvyšší správní soud vzhledem k výše uvedenému uzavírá tak, že pokud ustanovené advokátce brání objektivní důvody zastupovat žalobce, může požádat městský soud o zproštění zastupování, jak již učinila ve svém podání ze dne 27. 1. 2009, a o její žádosti rozhodne příslušný Městský soud v Praze ve smyslu platné právní úpravy po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasačních stížnostech proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 1. 2009, č. j. 3 Cad 5/2006 - 76.

Dále Nejvyšší správní soud usoudil o kasační stížnosti stěžovatele takto:

Jak již bylo opakovaně judikováno, právo žalobce na odborné zastoupení osobou s právníckým vzděláním v řízení před soudem je toliko právo na zástupce, jímž může být i advokát, nikoli však právo na konkrétního zástupce, kterého žalobce označil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2005, č. j. 6 Ads 64/2005 - 25, publ. pod č. 1372/2007 Sb. NSS). Ustanovil-li městský soud žalobci na základě jeho návrhu zástupce z řad advokátů, pak tak učinil v souladu s právní úpravou a návrh žalobce, aby usnesení o ustanovení advokátky Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové bylo zrušeno a aby mu byl ustanoven zástupcem advokát JUDr. Vohánka, tedy není důvodný.

Nejvyššímu správnímu soudu je známo z jeho rozhodovací činnosti, že u Městského soudu v Praze je vedeno na desítky sporů ve věci stěžovatele. Požaduje-li pak v nich zastoupení advokátem, je logické a racionální, pokud soud zastupováním ex officio v tolika věcech nezatíží jednoho a téhož advokáta (v podstatě by tak v ostatním zablokoval nebo přinejmenším podstatně omezil výkon jeho praxe) a namísto toho zastupování rozmělní mezi advokátů několik.

Má-li tedy stěžovatel za to, že ustanovení advokátky Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové je nezákonné případně že mu lze vytknout jakoukoli jinou nesprávnost, jež by se stěžovatele dotkla na jeho právech, Nejvyšší správní soud tomuto tvrzení nepřisvědčuje.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadené usnesení netrpí vadou podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a kasační stížnosti proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodné zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka i stěžovatel, kteří nebyli v řízení úspěšní, nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému prokazatelně žádné náklady v souvislosti s řízením o kasační stížnosti nevznikly, Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2009

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu